

СТАНОВИЩЕ

На Фондация „Подслон за човечеството“/Habitat for Humanity Bulgaria

ОТНОСНО: Публикувания за обществени консултации Доброволен национален преглед на изпълнението на Целите на ООН за устойчиво развитие в Република България (2020 г.)

Фондация „Подслон за човечеството“/Habitat for Humanity Bulgaria от стартиране на своята дейност през 2001 г., популяризира идеята за адекватните жилищни условия като основно човешко право и работи за активизиране съзнанието на обществото и отговорността на институциите в посока премахване на жилищната бедност. В този смисъл, коментарите, които следват по-долу имат за фокус представянето на България в изпълнението на целите на ООН за устойчиво развитие, свързани с подобряване на жилищните условия. Позволяваме си и един общ коментар по документа - за всяка от 17-те кратко формулирани глобални цели има поставени конкретни цели, в които се казва какво, колко и докога се ангажират да постигнат държавите, в т.ч и България. В този смисъл, прегледът на изпълнението би следвало да показва напредъка по конкретните цели и индикаторите за тях, приети от ООН <https://unstats.un.org/sdgs/indicators/indicators-list/> Още повече, че в указанията за оценка на напредъка в постигането на целите се препоръчва:

- Заключениеята да се основават на посочени емпирични доказателства, за да има конкретни елементи за измерване на напредъка.
- Да се идентифицират стъпки, които страните възнамеряват да предприемат в близко бъдеще и през следващите години, за да ускорят напредъка;

По темата за подобряване на жилищните условия отношение имат няколко цели: Глобална цел 1 Изкореняване на бедността (вкл. жилищната бедност), Цел 7 Достъпна и чиста енергия (вкл. енергийна ефективност на жилищните сгради) и Глобална цел 11 Устойчиви градове и общности.

Към Цел 1, формулираната конкретна цел 1.4. гласи:

- 1.4. До 2030 г. да се осигури на всички мъже и жени, и по-специално на бедните и уязвимите, да имат равни права на достъп до икономически ресурси, както и до базови услуги, собственост и контрол върху земята и други форми на собственост, наследство, природни ресурси и др., подходящи нови технологии и финансови услуги, включително микрофинансиране.

Одобрените от ООН индикатори за измерване на напредъка по тази конкретна цел са:

- 1.4.1 Дял от населението, живеещо в домакинства с достъп до базови услуги
- 1.4.2. Дял от цялото пълнолетно население със сигурни права върху земя, (а) със законно призната документация и (б), които възприемат правото си на земя като сигурна, по пол и вид на владение

Към цел 11 са поставени 10 конкретни цели, като първата от тях 11.1 гласи:

- 11.1: „До 2030 г. да се осигури достъп на всички до адекватни, безопасни и достъпни жилища и базови услуги и да се обновят гетата и бедните квартали.“

Одобреният от ООН индикатор за измерване на напредъка в тази цел е:

- 11.1.1 Дял от градското население, живеещо в гета, неформални селища или неадекватно жилище.

В този смисъл, от представения документ не се разбира какви са били стойностите на тези индикатори преди приемането на Дневен ред 2030, към м. септември 2015 г., и къде е България сега, т.е. има ли бездомни, обитават ли се неадекватни жилища, незаконни жилища и такива с неустановен статут, има ли достъп до базови услуги (водоснабдяване, канализация, електричество и т.н.), има ли гетоизирани квартали, какъв дял от населението живее в тях, а също постигнат ли е напредък в решаването им и какви са планираните стъпки.

Действително, през 2017-2018 г. бе направен проект на Национална жилищна стратегия, но и до момента тази стратегия не е приета, не са разписани програми за нейното изпълнение. На практика страната ни няма дългосрочна жилищна политика, която да гарантира подобряване на жилищните условия към 2030 г.

В допълнение, на стр. 33 е записано, че „При реновиране на жилищни сгради се дава приоритет на икономически необлагодетелстваните райони и на социално уязвимите групи.“ - твърдение, което не отговаря на практиката при финансирането на проекти от Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради.

В заключение, бихме препоръчали предложението за обществени консултации документ да се преработи по начин, който обективно показва напредъка на страната в постигането на поставените цели, на база одобрените индикатори за тях.

05 март 2020 г.,
Гр. София

Минчо Бенов,
Национален Директор на Хабитат България